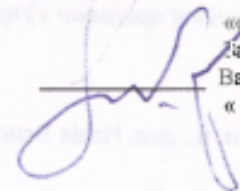

БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту та адміністрування

«За верджую»
Завідувач кафедри
Василь КРИЖКО
« 27 » серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти

ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ КЕРІВНИКА ОСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ

Спеціальність

011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма

«Управління закладом освіти»

Факультет

гуманітарно-економічний

Бердянськ, 2021

Робоча програма «Творчий потенціал керівника освітнього закладу» для здобувачів другого рівня вищої освіти спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійної програми «Управління закладом освіти»

Розробник: Ольга СТАРОКОЖКО к.п.н., доц.

Робочу програму схвалено на засідання кафедри менеджменту та адміністрування від « 27» серпня 2021 року (протокол № 2).

Завідувач кафедри

Василь КРИЖКО

Гарант освітньо-професійної програми

Василь КРИЖКО

© БДПУ, 2021 рік

© Старокожко, 2021 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	вільного вибору здобувача	
	Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки		
Змістових модулів –3	Освітньо-професійна програма: Управління закладом освіти	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 120		2021-2022	2021-2022
Мова викладання – українська		Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 2 самостійної роботи здобувача - 3	Освітній ступінь: магістр	16 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		88	106
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 32/88 (27%/73%)

для заочної форми навчання – 14/106 (12%/88%)

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Творчий потенціал керівника закладу освіти» є формування у здобувачів другого рівня вищої освіти теоретичних знань, практичних умінь, навичок в галузі формування творчої особистості, розвитку та саморозвитку їх творчих можливостей в процесі освіти та навчання; створення психолого-педагогічних умов для прояву креативності особистості в суспільно корисних і індивідуально значущих для неї видах життєдіяльності.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Творчий потенціал керівника освітнього закладу» систематизувати знання щодо процесів підготовки прийняття та впровадження управлінських рішень, добору критеріїв та альтернатив у процесі прийняття управлінського рішення, змісту управлінської діяльності керівника навчального закладу; особливостей колегіального підходу до прийняття управлінських рішень; змісту евристичних методів і прийомів в розробці і прийнятті управлінських рішень; особливостей прояву різних стилів керівництва при прийнятті управлінських рішень; основних підходів до управління навчальним закладом (інтуїтивний, емпіричний, науковий, адаптивний), основних цілей адаптивного управління, його переваг для досягнення успішності в діяльності навчального закладу.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Творчість керівника закладу освіти.

Тема 1. Творчий потенціал керівника закладу освіти.

Характеристика потенціалів особистості: гносеологічний, аксіологічний, творчий, комунікативний, художній. Реалізація творчого потенціалу керівника навчального закладу. Критерії творчої активності. Креативність особистості.

Тема 2. Мотивування творчості.

Мотиви праці як складова трудової діяльності. Креативні методи підвищення мотивації та лояльності. Мотивація творчої активності й праці персоналу. Імідж керівника закладу освіти. Створення керівником керівника закладу освіти власного іміджу. Функції іміджу. Складові іміджу. Характеристика позитивного іміджу керівника закладу освіти. Імідж як образ.

Змістовий модуль №2. Формування та розвиток творчої особистості.

Тема 3. Технології розвитку творчої особистості.

Педагогічне управління творчою та інноваційною діяльністю. Особливості управління інноваційною діяльністю. Чинники успішності творчої діяльності та творчого розвитку особистості в колективі. Принципи педагогічного управління творчою та інноваційною діяльністю.

Тема 4-5. Педагогічні умови формування креативності.

Фактори і чинники позитивного впливу на розвиток креативності. Фактори, що перешкоджають розвитку креативності. Розвиток творчої мотивації як умова формування креативності особистості. Формування чіткого уявлення здобувачів про сутність креативності. Активізація самостійної творчо-пошукової діяльності як одна з педагогічних умов формування креативної особистості. Розвиток творчих здібностей майбутнього викладача в процесі навчання у ЗВО. Забезпечення зразків креативної поведінки як умова формування креативності. Особливості створення підтримуючого середовища.

Змістовий модуль 3. Етика і мораль. Етика взаємовідносин.

Тема 6-7. Етика та культура педагогічного спілкування

Спілкування як моральна цінність. Сутність, складники та функції педагогічного спілкування. Поняття та сутність культури спілкування. Морально-психологічні бар'єри спілкування. Сумісність та несумісність, симпатія та антипатія в спілкуванні. Етика взаємовідносин викладача та підлеглих. Роль викладача закладу освіти в організації продуктивного спілкування у педагогічному колективі: уміння ставити завдання, аргументовано переконувати, розподіляти «ролі» у колективі. Дотримання викладачем етичних норм спілкування та управління. Перехід від суб'єкт-об'єктних до суб'єкт-суб'єктних відносин у спілкуванні в умовах демократизації суспільства й гуманізації освіти. Моральні проблеми взаємин і спілкування у педагогічному колективі. Психологічна сумісність і несумісність.

Тема 8. Самоменеджмент.

Сутність самоменеджменту. Правила організації робочого дня. Самооцінка та саморозвиток. Основи планування. Принципи і правила планування часу. Планування робочого дня методом «Альпи». Розвиток самоусвідомлення та емоційного інтелекту. Постановка цілей та вдосконалення лідерських здібностей. Формування навичок ефективного спілкування та переконання.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла	інд	с.р.		л	п	ла	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Творчість керівника закладу освіти												
Тема 1. Творчий потенціал керівника закладу освіти.	19	2	2			15	19	-	-			19
Тема 2. Мотивування творчості.	19	2	2			15	19	2	2			15
Разом	38	4	4			30	38	2	2			34
Змістовий модуль №2. Формування та розвиток творчої особистості												
Тема 3.Технології розвитку творчої особистості.	19	2	2			15	19	2	2			15
Тема 4-5. Педагогічні умови формування креативності.	23	4	4			15	23	2	2			19
Разом	42	6	6			30	42	4	4			34
Змістовий модуль 3. Етика і мораль. Етика взаємовідносин												
Тема 6-7. Етика та культура педагогічного спілкування.	22	4	4			14	22	2	-			20
Тема 8. Самоменеджмент.	18	2	2			14	18	-	-			18
Разом	40	6	6			28	40	2	-			38
Загалом	120	16	16			88	120	8	6			106

4. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/в	з/в
1.	Творчий потенціал керівника закладу освіти	2	-
2.	Мотивування творчості.	2	2
3.	Технології розвитку творчої особистості	2	2
4-5.	Педагогічні умови формування креативності	4	2
6-7.	Етика та культура педагогічного спілкування	4	2
8.	Самоменеджмент.	2	-
Разом		16	8

5. Теми практичних (семінарських) занять *

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/в	з/в
1.	Творчий потенціал керівника закладу освіти.	2	-
2.	Мотивування творчості.	2	2
3.	Технології розвитку творчої особистості.	2	2
4-5.	Педагогічні умови формування креативності.	4	2
6-7.	Етика та культура педагогічного спілкування.	4	-
8.	Самоменеджмент.	2	-
Разом		16	6

*Зміст практичних (семінарських) занять розміщено в системі MOODLE (<https://edu.bdpu.org>)

6. Самостійна робота*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/в	з/в
1.	Творчий потенціал керівника закладу освіти	15	19
2.	Мотивування творчості.	15	15
3.	Технології розвитку творчої особистості.	15	15
4-5.	Педагогічні умови формування креативності.	15	19
6-7.	Етика та культура педагогічного спілкування.	14	20
8.	Самоменеджмент.	14	18
Разом		88	106

*Зміст самостійної роботи розміщено в системі MOODLE (<https://edu.bdpu.org>)

7. Методи навчання

Словесні (пояснення, розповідь, бесіда); наочні (презентації); методи стимулювання освітньої діяльності (метод навчальної дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни); методи активного навчання (вирішення ситуаційних задач, робота в малих групах); методи контролю і самоконтролю (метод усного контролю, метод письмового контролю).

8. Методи контролю

Рейтингова система оцінювання передбачає використання поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача освіти до виконання конкретної роботи та регулюється «Положенням про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у БДПУ» (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/01/Kryterii_ocin_2020.pdf).

Оцінювання знань під час семінарських і практичних занять має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Системою нарахування балів передбачена максимальна кількість балів під час практичних занять – 12 балів. Оцінювання проводиться за такими критеріями: 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; 2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; 4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій; 5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; 6) пізнавальна активність під час заняття. Максимальний бал ставиться за умови відповідності виконаного завдання здобувачем або його усної відповіді всім шістьом зазначеним критеріям (повна відповідність – 2 бали, часткова – 1). При оцінюванні практичних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком освітнього процесу).

За виконання завдань за результатами самостійної роботи здобувачі отримують: від 1 до 4 балів (відповідно до складності виконаних завдань). Тема № 4-5 та Тема № 6-7 оцінюються в 6 балів. Таким чином, за відповіді на практичних заняттях здобувачі максимально можуть отримати 72 бали, за виконання самостійної роботи (за бажанням здобувачів) – 28 балів. Загалом – 100 балів.

Всі отримані бали згідно з Методикою переведення показників успішності знань здобувачів вищої освіти перекладається в систему оцінювання за шкалою ECTS.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне перевірка знань та самостійна робота						Сума
Змістовий модуль № 1		Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3		
T1	T2	T3	T4-5	T6-7	T8	100
16	16	16	18	18	16	

	Кількість балів
--	--------------------

	Лекція	Практ. робота	Лаб. робота	Сам. робота	Разом
1	2	3	4	5	7
Змістовий модуль 1.					
Тема 1		0-12		0-4	0-16
Тема 2		0-12		0-4	0-16
Разом за змістовим модулем 2		0-24		0-8	0-32
Змістовий модуль 2.					
Тема 3		0-12		0-4	0-16
Тема 4-5		0-12		0-6	0-18
Разом за змістовим модулем 4		0-24		0-10	0-34
Змістовий модуль 3.					
Тема 6-7		0-12		0-6	0-16
Тема 8		0-12		0-4	0-18
Разом за змістовим модулем 6		0-24		0-10	0-34
Всього		72		28	0-100

Шкала оцінювання : національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка шкалою ECTS
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
65-89	добре		BC (добре)
50-64	задовільно		DE (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення*

*(повний комплект методичного забезпечення розміщено в системі MOODLE (<https://edu.bdpu.org>))

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Завдання та методичні вказівки до семінарських занять (повний текст розміщено в системі MOODLE (<https://edu.bdpu.org>)).
4. Завдання для самостійної роботи (повний текст розміщено в системі MOODLE (<https://edu.bdpu.org>)).
5. Рекомендована література.
6. Інформаційні ресурси.
7. Питання для самоперевірки.
8. Питання для підсумкового контролю.

11. Рекомендована література

Базова

1. Дяченко Н.О. Педагогічні задачі у професійній підготовці майбутніх викладачів : навчальний посібник. К. : Ліра-К, 2019. 84 с.
2. Задорожна-Княгницька Л.В. Управлінська деонтологія : навчальний посібник. Херсон : Олді-плюс, 2020. 248 с.
3. Зайченко І.В., Теслюк В.М., Каленський А.А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник для ст-ів ВНЗ. К. : Ліра-К, 2018. 484 с.
4. Лисянська, Т.М. Педагогічна психологія : навчальний посібник. К. : Каравела, 2019. 264 с.
5. Теслюк В.М. Основи педагогічної майстерності викладача вищої школи : підручник. К. : Ліра-К, 2019. 340 с.
6. Фініков Т.В., Артюхов А.Є., Гужва О.О. Академічна доброчесність на варті якісної освіти: відверта розмова про чесне навчання. К. : Таксон, 2019. 64 с.
7. Шумілова І.Ф. Формування загальнокультурної компетентності майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей: теорія і практика: монографія. Бердянськ : Видавець Ткачук О. В, 2016. 544 с.

Допоміжна

1. Астахова В.І. Оновлення та реформи вищої освіти. Приватна освіта в Україні у 1991-1996рр. Dromsbary, 1996. 76 с.
2. Бойко А. М. Оновлена парадигма виховання: шляхи реалізації (підготовка вчителя до формування виховуючи відносин з учнями) : Навчально-методичний посібник. К. :ІЗМН, 1996. 232с.
3. Бойко А. Парадигмальні напрями виховання: варіанти вибору. *Рідна школа*. 2001. №3. С. 7-10.
4. Бондар М. Пріоритети трансформації української освіти. *Мандрівець*. 2002. № 5. С. 34-40.
5. Вітченко А. Модернізація освіти в Україні : стратегія прориву чи його імітація (критичний аналіз заходів щодо реалізації державної політики в освітній галузі. *Університет*. 2010. №1. С. 5-13.
6. Волков В. Реформування вищої освіти: перші кроки до Європи. *Офіційний Вісник України*. 2006. № 31. С. 8
7. Гулай О.І. Компетентнісний підхід як основа нової парадигми освіти *Педагогічні науки*. 2009. № 4. С. 45-51.
8. Даниленко Л. І. Модернізація змісту, форм та методів управлінської діяльності директора загальноосвітньої школи. К., 2002. 86 с.
9. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття): Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 03.11.93 № 869. К.: Райдуга, 1994. 61 с.
10. Заєць А.П. , Журавський В.С. Вища освіта в Україні: Нормат.-прав. регулювання: [36. чинних нормат.-прав. актів].К.: Форум, 2003. 1020 с.
11. Іванюк І. В. Освітня політика : [Навчальний посібник].К. : Таксон, 2006. 226 с.
12. Клепко С. Ф. Філософія освіти в Європейському контексті. Полтава: ПОШПО, 2006. 338 с.
13. Концептуальні засади модернізації системи освіти в Україні. *Програми та матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Харків: Міністерство освіти і науки України, Народна Українська академія та ін., 2002. 206 с.
14. Корсак К. В. В ХХІ век с новой парадигмой национального образования. Персонал. 2000. № 1.
15. Крижко В. В. Антологія аксіологічної парадигми освіти : Навч. Посібник. К. : Освіта України, 2005. 440 с.
16. Модернізація системи вищої освіти: соціальна цінність і вартість для України :

монографія. Серія «Методологія вищої освіти: соціально-педагогічні проблеми». К. : 2007. 257 с.

17. Немченко С.Г., Крижко В.В., Старокожко О.М. Педагогіка вищої школи : підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів. Бердянськ : БДПУ, 2020. 517 с.
18. Немченко С.Г., Крижко В.В., Старокожко О.М. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів. 2-е вид.перероб.і допов. Бердянськ: БДПУ, 2020. 603 с.
19. Фуллан М. Сили змін: продовження. Львів: Літопис, 2001. 162 с.
20. Як нам упорядкувати нашу вищу школу. Нар.укр. акад. та ін.; [Редкол.: Астахова В.І. та ін.]. Харків, 2001. 133 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/diyalnist/nauka/naukova-diyalnist-uvishchikhnavchalnikhzakladakh/4688> – Нормативно-правова база наукової діяльності у вищих навчальних закладах.
2. <https://sqe.gov.ua/uk-ua/> — Державна служба якості освіти України;
3. <https://www.liga.net/> — інформаційно-довідкова система з нормативно-правової інформації.
4. <http://www.nbuv.gov.ua/> — Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського публікації з питань структури і організації державного управління.
5. <http://adaptive.org.ua/> -- Школа адаптивного управління.